

Навпактски митр. Йеротей (Влахос): За щастие Христовата църква не е прокуратура, а лечебница

Навпактският митр. Йеротей (Влахос) коментира своето становище, депозирано пред Св. Синод на Гръцката църква в края на март т. г., чието обсъждане се активизира с приближаването на годишното заседание на Йерархията на Гръцката църква през есента. Очаква се то да бъде взето предвид от гръцкия епископат. Митр. Йеротей резюмира неговото съдържание в следните две точки.

„Моето становище в Св. Синод от 30 март 2019 г. има два основни момента. Първо. Тъй като през последните векове осем църкви са получили автокефалия и патриаршеско достойнство от Вселенската патриаршия и този въпрос ще се обсъжда на бъдещ Всеправославен или Вселенски събор, когато текстовете за автокефалията и диптисите бъдат включени в дневния ред, този въпрос ще бъде окончателно решен тогава. А дотогава предоставянето на автокефалия на една църква от Вселенската патриаршия не се подлага на обсъждане и гласуване от Йерархията на Гръцката църква. Второ. По въпроса как се възстановяват в общение схизматиците, низвергнатите клирици и саморъкоположението, тогава не съм изразил мнение, но предложих да бъде попитана Патриаршията по какъв начин ги е

възстановила, за да го преценим от канонична гледна точка, въз основа на традициите на Църквата, изразени на вселенските събори. За щастие Христовата църква не е прокуратора, а лечебница, и нашият Бог не е самовластен феодал, а милостив и човеколюбив“.

„Може да съществуват и по-добри становища, но аз имах смелостта да формулирам моите предложения за решение на проблема, а не да мълча, за да съм добре с всички – и с Вселенската патриаршия, и с Московската църква. Воден съм от основната цел да не се създава схизма в нашата Църква. По такива сериозни въпроси епископите трябва да имаме ясна позиция и конкретни предложения, дори в някои отношения да не са свършени, но това, разбира се, ще се поправи в спокоен диалог „със знание, разсъдителност и по съвест“, според каноничното право на Църквата“.

По отношение на Украйна митр. Йеротей пише:

„По въпроса за Украйна, който е от дълги години, поне от 2008 г., мога да кажа, че основата на проблема не е това, което изглежда отвън. Този проблем е свързан недвусмислено с подготовката за „Светия и велик събор“. Тъй като познавам добре неговата подготовка и текстове, на които съм посветил голям труд, мога да кажа, че украинският проблем е свързан с този събор. Отказът на Московската църква, със съдействието и на други църкви, да се обсъди въпросът за автокефалията и диптисите, както и нежеланието на Московската църква да признае каноничните правомощия на Вселенската патриаршия, опирайки се на теориите за „Третия Рим“ накара Вселенския патриарх да предостави автокефалия на Украйна, докато преди това беше съдържан. Познавам кореспонденцията между Московската църква и Вселенската патриаршия за Събора в Крит в периода 2015-2016 г. Интересно е да се проучи и изследва този разговор, който беше писмен и устен, където се настояваше Светият и велик събор да не се провежда в Константинопол, а в други градове в Гърция и Европа, като накрая се стигна до предложението за Крит.

Същата тенденция продължи и след събора в Крит, когато Руската патриаршия организира в Москва през декември 2017 г. един своеобразен „Антисъбор“ на събора в Колимбари в Крит. Който разгледа внимателно снимките от тази среща, начина на организирането ѝ, издигнатия престол на Московския патриарх, поставен над другите по-старши от него патриарси, тогава ще разбере съществуващия проблем. Всичко това се прояви на теорията за „Третия Рим“, родена през 15 в. от Руската църква. Който не вижда това, доброволно се заслепява“.

Относно отношенията му с Руската църква, митр. Йеротей пише:

„От моите посещения в Русия, където говорих в две богословски школи по многобройни църковни и богословски проблеми, но и от моите срещи се епископи, клирици, монаси и християни, както и от кореспонденцията ми с много руски читатели на преведените ми книги и статии, установих любовта на православния руски народ към Църквата и православноото предание, но и към написаното от мен. Аз обичам православна Русия, впечатлява ме нейното изповедничество през 70-те години на миналия век, почитам нейните светци и мъченици, особено св. Лука Симферополски, силно обичам стареца Софроний (Сахаров), който ми помогна много – и като цяло обичам благочестивия руски народ.

Не мога обаче да приема теорията за „Третия Рим“, която е идеология на царската теокрация, на панславизма, съветския атеизъм и съвременната руска политика. Също така не мога да премълча, че днес най-големият проблем, който излиза по повод на украинската криза и теорията за „Третия Рим“, е промяната на църковния ред, който е „съборно йерархичен“ и „йерархично съборен“. Превратно се тълкува смисълът на автокефалията. Отмяната на църковния ред отвежда или до папизъм, или до протестантизъм. Затова настоявам толкова върху този въпрос.

В същото време съжалявам да видя как някои предстоятели и други епископи, вместо да мислят църковно, са движени много повече от политически и други интереси. Написани и публикувани бяха странни мнения и анализи, които предизвикат еклисиологично объркване.

Не е възможно, например, един предстоятел да твърди, че не може да признае автокефалията в Украйна, предоставена от Вселенската патриаршия, понеже връзките между неговата църква и Руската църква били големи и защото неговите манастири и храмове били построени „с рублите

на руските царе по онова време“, несъмнено и днес. Значи парите и икономическата полза са над църковния ред?!“.

Заради позицията си по украинския църковен въпрос митр. Йеротей (Влахос) е критикуван силно в промосковските църковни среди в Гърция и други страни. По този повод той заяви: „Един починал архиерей каза в едно свое интервю: „Плаши ме враждебността на т. нар. религиозни хора. Те познават техниката на омразата и не прощават“. Колко е бил прав!“.

- dveri.bg